

Til samtlige kommuner

MILJØSTYRELSEN

BREV 128

Industrikontoret

J.nr. M 4014-0002

Ref. SA/9

Bekendtgørelse om støjregulering af forsvarrets øvelsespladser og skyde- og øvelsesterræner.

Den 1. marts 1999

./ Hermed fremsendes et eksemplar af ovennævnte bekendtgørelse, der trådte i kraft den 6. januar 1999.

./ Desuden er vedlagt en detaljeret beskrivelse af bekendtgørelsen.

Der gøres opmærksom på, at afsnit 7 er et supplement til Miljøstyrelsens vejledning nr. 1/1995 om skydebaner.

U → det er det samme supplement, der gælder, selv om bekendtgørelsen blev ændret i 2002 (bdkg. 488 af 13/1-02)

Venlig hilsen

Frank Bill

Miljø- og Energiministeriet
Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

Tlf. 32 66 01 00
Fax 32 66 04 79
Telex 31 209 miljodk
E-post (X-400): I=mst;
S=Miljøstyrelsen; O=Miljøstyrelsen;
OU1=mst; P=sdm; A=dk400; C=dk;
E-post (Internet): mst@mst.dk
Internet: www.mst.dk

Til alle kommuner

Bekendtgørelse om støjregulering af forsvarets øvelsespladser og skyde- og øvel- sesterræner

Miljø- og energiministeren har den 14. december 1998 underskrevet bekendtgørelse nr. 1057 om støjregulering af forsvarets øvelsespladser og skyde- og øvelsesterræner af 14. december 1998, der trådte i kraft den 6. januar 1999.

1. Formålet med bekendtgørelsen

Bekendtgørelsen sigter på at forebygge og begrænse gener fra støj og vibrationer som følge af aktiviteter på øvelsesområderne. Alle andre miljømæssige forhold end støj og vibrationer, som måtte være knyttet til aktiviteterne på disse arealer, skal om nødvendigt reguleres efter miljøbeskyttelseslovens regler eller relevante bekendtgørelser.

2. Hvad er dækket af bekendtgørelsen?

Bekendtgørelsen omfatter de øvelsesområder, som er nævnt i bekendtgørelsens bilag 1, herunder feltskydebaner på de pågældende øvelsesområder og eksterne stillingsområder.

Bekendtgørelsen omfatter ikke:

1. *Skydebaner*, hvorved der i denne sammenhæng forstås permanente skydeanlæg afgrænset med volde og lignende. Disse er som hovedregel godkendelsespligtige, se afsnit 7 nedenfor.
2. *Militære øvelsesaktiviteter i civilt terræn udenfor øvelsesområderne.*
3. *Civile aktiviteter* på de områder, der er anført i bekendtgørelsens bilag 1. Politiets brug af øvelsesområder betragtes i denne forbindelse som militære aktiviteter og indregnes ved opgørelse af disse.

Civile aktiviteter på forsvarets arealer reguleres i overensstemmelse med miljøbeskyttelseslovens regler herom. Det indebærer eksempelvis, at anvendelsen af en del af et øvelsesområde til motorcross-bane skal godkendes som en listevirksomhed. Som udlåner/udlejer af arealerne kan forsvarret naturligvis stille betingelser, der indskrænker rammen for civile aktiviteter. Omvendt kan forsvarret ikke påtvinges civile aktiviteter, der indskrænker de tilladte anvendelsestider for forsvarets aktiviteter.

Ud fra hensynet til størst mulig beskyttelse af de omboende bør støjende civile aktiviteter fortrinsvis finde sted samtidig med støjende militære aktiviteter. Det bør derfor ikke udelukkes, at der i et vist omfang kan nægtes tilladelse til støjende civile aktiviteter på øvelsesområdet, når der ikke samtidig er militære støjende aktiviteter i gang, også selvom en isoleret vurdering af den civile aktivitet ville føre til, at denne ville kunne afvikles i begrænset omfang.

Bagatelområder

Også de øvelsesområder eller eksterne stillingsområder, hvor der højst er aktivitet i op til 5 dage om året, er omfattet af bekendtgørelsen. Det betyder, at der også for disse øvelsesområder er fastsat et referencegrundlag, jf. bilag 2 til bekendtgørelsen, at de maksimale støjgrænser skal overholdes, at offentligheden skal informeres om planlagte aktiviteter, samt at der skal udføres egenkontrol mv.

For disse øvelsesområder eller eksterne stillingsområder, er der imidlertid ikke beregnet støjkonsekvensområder, jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 8/1997 "Beregning af støjkonsekvensområder omkring forsvarrets øvelsesområder".

3. Støjbegrænsning

Bekendtgørelsen opererer med følgende restriktioner for aktivitetsudøvelsen:

1. maksimale støjkrav
2. afstandskrav og
3. aktivitets- og tidsmæssige restriktioner.

1. For det første må støjniveauet fra sprængninger og brug af tunge våben, som det fremgår af § 4, stk. 1, ikke overstige et niveau på 110 dB (C-vægtet SEL-værdi) ved nogen bolig udenfor øvelsesområdet. For Oksbøl, Borris, Jægerspris og Raghhammer er støjgrænsen dog fastsat til 115 dB.

2. For det andet er der i § 4, stk. 2 og 3 fastsat afstandskrav for støjkluder på øvelsesområderne.

For øvelsesområder af type 1A og 1B må skydning og støjende våbenbrug ikke finde sted fra faste stillingsområder nærmere end 200 m fra nærmeste bolig udenfor det samlede øvelsesområde.

For alle øvelsesområder gælder det, at brug af alle andre støjkluder end våbenbrug og eksplosioner ikke må foregå stationært i kortere afstand end 200 m fra den nærmeste bolig udenfor det samlede øvelsesområde. Ophold af kortvarig karakter eller kørsel/transport betragtes ikke som stationær anvendelse.

3. For det tredje må den samlede støjbelastning fra øvelsesområdet - udtrykt ved udstrækningen af støjkonsekvensområdet - ikke øges i forhold til situationen i referenceåret (som

for hovedparten af øvelsesområderne er 1995). Samtidig skal der friholdes aktivitetsfri perioder for øvelsesområdet i et omfang, som mindst svarer til situationen i referenceåret. Det vil dog fortsat være muligt at ændre anvendelsen af og aktiviteterne på de enkelte områder, herunder øge nogle aktiviteter og reducere andre, under forudsætning af at den samlede støjbelastning i middel over et år ikke øges. Det vil endvidere være muligt, at enkelte perioder, f.eks. datoerne for de aktivitetsfri perioder, kan afvige fra situationen i referenceåret.

Med § 5 stk. 5 forpligtes Forsvaret til i videst muligt omfang at skabe så store og sammenhængende støjfri perioder som muligt, især i de erfaringsmæssigt særligt støjfølsomme perioder.

Den stedlige ansvarlige militære myndighed har fastlagt et referencegrundlag for hvert af de øvelsesområder, der er omfattet af bekendtgørelsen. Referencegrundlaget beskriver aktiviteterne og de støjmæssigt aktivitetsfri perioder for et udvalgt referenceår, der er typisk for perioden 1990-1995; som hovedregel anvendes 1995. Dette grundlag indgår som input til beregninger af støjkonsekvensområdet for øvelsesaktiviteterne på det pågældende øvelsesområde.

En del af oplysningerne i referencegrundlaget fremgår af bekendtgørelsens bilag 2, hvor der for hvert øvelsesområde angives antal aktivitetsdage pr. år, fordelt på de enkelte forskellige aktiviteter, deres tidsmæssige placering på døgnet og i weekends, samt en opgørelse over aktivitetsfri perioder, herunder lokalt aftalte. De øvrige oplysninger (årligt antal skud med en given våbentype, den geografiske placering heraf samt støjdata - herunder den afstand fra hver type våben/sprængning, hvor støjniveauet er aftaget til 110 og 115 dB) vil fremgå af de støjberegningsrapporter, der udarbejdes for hvert enkelt øvelsesområde.

Forsvaret har ønsket om nødvendigt i visse situationer - i lighed med den tilsvarende bestemmelse i Miljøstyrelsens vejledning om skydebaner - at kunne disponere over øvelsesområderne ud over den fastsatte ramme for aktivitetsniveauet og i de aktivitetsfri perioder, i det omfang forsvaret er bundet af internationale forpligtelser, som ikke kunne forudses ved planlægningsperiodens start, jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 1. Med denne baggrund er bestemmelsen i stk. 6 indsat. Stk. 4 og 5 er således hovedreglen, mens stk. 6 kun forudsættes anvendt i begrænset omfang.

4. Oplysningspligt

Som et supplement til støjbegrænsningskravene forpligter bekendtgørelsens § 6 den ansvarlige militære myndighed til mindst 2 gange om året at informere offentligheden om de konkrete planlagte aktiviteter og aktivitetsfri perioder for den næste planlægningsperiode. Planlægningsperioderne varierer i praksis fra område til område afhængig af forholdene på stedet, eksempelvis fra ½ år til 2 måneder. Det er derfor ikke fundet hensigtsmæssigt at

fastsætte en bestemt tidsperiode. I stedet overlades det til den stedlige ansvarshavende at informere offentligheden i den takt, planlægningen foregår det pågældende sted. Det henstilles imidlertid, at informationerne udsendes for så korte perioder som muligt for at minimere antallet af ændringer, der i givet fald skulle informeres om, jf. bekendtgørelsens § 6 stk. 2.

Planlægningen af de aktivitetsfrie perioder skal ske på baggrund af en forudgående dialog med den stedlige kommune. Kommunen sikres hermed mulighed for at fremkomme med eventuelle særlige ønsker m.v., forinden offentligheden informeres, dog under forudsætning af, at de i referencegrundlaget fastlagte aktiviteter kan gennemføres. I de tilfælde, hvor et øvelsesområde er beliggende i flere forskellige kommuner, skal Miljøstyrelsen anbefale, at der blandt de pågældende kommuner udpeges én kommune, der koordinerer dialogen med den pågældende militære myndighed.

5. Tilsyn og tilsynsmyndighed

Kommunalbestyrelsen er ifølge bekendtgørelsens § 8 tilsynsmyndighed. I de tilfælde, hvor et øvelsesområde er beliggende i flere forskellige kommuner, jf. bekendtgørelsens bilag 1, skal Miljøstyrelsen anbefale, at der blandt de pågældende kommuner udpeges én kommune, der koordinerer tilsynsforpligtelsen og varetager dialogen med den ansvarlige militære myndighed.

Tilsynet er udformet således, at tilsynsmyndigheden ikke skal foretage stikprøvekontrol, men skal basere tilsynet på forsvarrets egenkontrol samt de oplysninger om planlagte aktiviteter, som forsvaret skal informere offentligheden om, eventuelt kombineret med klager fra omboende.

Tilsynsmyndigheden skal indberette eventuelle overtrædelser dels til Forsvarsministeriet, der løbende vil instruere sine stedlige myndigheder om at overholde bekendtgørelsen, dels til Miljøstyrelsen, der løbende vil vurdere, om eventuelle overtrædelser nødvendiggør en ændring eller opstramning af reglerne i bekendtgørelsen.

Tilsynsmyndigheden kan til enhver tid - eksempelvis i forbindelse med klager eller lignende - i henhold til bekendtgørelsens § 7 henvende sig til den ansvarlige for et øvelsesområde og indhente oplysninger om anvendelsen af området. Dette indebærer, at de ansvarlige militære myndigheder skal etablere et egenkontrollsystem, således at de til enhver tid kan eftergive overfor tilsynsmyndigheden, at bekendtgørelsen er overholdt. Dette er nærmere omtalt nedenfor.

Selvom bestemmelsen giver tilsynsmyndigheden fri adgang til at kræve dokumentation, vil det i praksis normalt være knyttet til opgørelsen af og udmeldingen af den kommende sæsons program. I særlige tilfælde, f.eks. ved klager fra omboende, kan der dog forventes at

være behov for, at tilsynsmyndigheden indhenter eksakte oplysninger hos den stedlige ansvarshavende om stedfundne aktiviteter. Oplysninger/dokumentation skal derfor udleveres på tilsynsmyndighedens forlangende.

En kontrolberegning af støjkonsekvensområdet finder sted på grundlag af de registrerede aktiviteter over et kalenderår, og kan derfor højst udføres en gang årligt.

Opmærksomheden henledes på, at allerede meddelte påbud, der regulerer støjen fra de pågældende øvelsesområder, samt eksisterende miljøgodkendelser af øvelsesområder er ophævet med bekendtgørelsens ikrafttræden. Lokalt aftalte begrænsninger på de enkelte områder indgår i de pågældende øvelsesområders referencegrundlag, jf. § 5, stk. 1.

6. Egenkontrol

Det påhviler den ansvarlige militære myndighed for hvert enkelt øvelsesområde at dokumentere over for tilsynsmyndigheden, at bekendtgørelsen er overholdt. Til brug herfor skal den ansvarlige militære myndighed udarbejde et aktivitetsoplysnings- og registreringssystem. Systemet skal anvendes dels til egenkontrol og dokumentation af rammen for de planlagte aktiviteter og af de støjmæssigt aktivitetsfri perioder ikke overskrides, dels til - i kombination med foreliggende oplysninger om de enkelte våbentypers afstandskriterier - at dokumentere overholdelse af de maksimale støjgrænser.

Aktivitetsoplysnings- og registreringssystemet vil komme til at indeholde følgende oplysninger:

For alle aktiviteter

- Den støjende aktivitets art, dato, hverdag eller weekend samt tidsmæssig placering i døgnet (07.00 - 18.00, 18.00 - 22.00 eller 22.00 - 07.00)
- Oplysning om hvorvidt skydebaner beliggende i øvelsesområdet indgår i den samlede aktivitet (kun for type 2- og 3-områder).

For særligt støjende aktiviteter, hvori der indgår brug af tunge våben og eksplosiver

- Område (stillingsområde/standplads/øvelsesområde angivet i koordinat eller sektor).
- Anvendt ammunition i art og antal.
- Andre støjkilder i art og antal.
- Oplysning om hvorvidt skydebaner beliggende i øvelsesområdet indgår i den samlede aktivitet (kun for type 2- og 3-områder).

Den ansvarlige militære myndighed sørger for, at aktivitetsoplysnings- og registreringssystemet anvendes/udfyldes, hver gang øvelsesområdet anvendes.

Da aktivitetsoplysnings- og registreringssystemet indeholder oplysninger om bl.a. dato, tidspunkt, aktivitetstype(r), støjkloder, område m.v., vil det til enhver tid være muligt for tilsynsmyndigheden at kontrollere, hvorvidt omfanget af de gennemførte aktiviteter og de støjmæssigt aktivitetsfrie perioder er overholdt.

Tilsynsmyndighedens kontrol i forbindelse med overholdelse af den maksimale støjgrænse (udtrykt som den C-vægtede SEL-værdi pr. skud eller sprængning) kan ligeledes gennemføres ved hjælp af ovennævnte aktivitetsoplysnings- og registreringssystem. Det er heri angivet, hvilke særligt støjende aktiviteter, der finder sted samt deres placering i øvelsesområdet. Sammenholdes dette med de afstandskriterier, der gælder for hver enkelt våbenstype, vil det være muligt at efterkontrollere ved beregning, hvorvidt støjen under normale vejrforhold har overskredet grænseværdien på 110/115 dB (C-vægtet SEL-værdi pr. skud eller sprængning) ved nærmeste bolig udenfor det samlede øvelsesområde. Overholdelsen af disse støjgrænser er baseret på en beregning efter den i beregningsvejledningen angivne beregningsmetode ud fra den retningsafhængige udgangsværdi for de enkelte våbentyper. Forsvaret kan justere eller tilpasse formen på aktivitetsoplysnings- og registreringsskemaerne.

7. Skydebaner på øvelsesområder (supplement til skydebanevejledningen)

Skydebaner beliggende i type 1- områder :

Skydebaner i type 1-områder (både type 1A og 1B) skal fortsat godkendes efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledning nr. 1/1995 om skydebaner (skydebanevejledningen).

Skydebaner i type 2- og 3- områder :

Det blev i skydebanevejledningens afsnit. 1.2. angivet, at skydebaner beliggende i skyde- og øvelsesterræner i områdetype 2 og 3 ville blive behandlet i den kommende vejledning om skyde- og øvelsesterræner. En sådan vejledning måtte ikke stille de omboende ringere, end hvis skydebanen var reguleret som en selvstændig aktivitet. Det blev i den forbindelse forudsat, at man ved reguleringen af støjen fra skydebaner i type 2- og 3- områder ikke måtte stille de omboende ringere, end hvis man havde reguleret disse skydebaner som selvstændige aktiviteter. En sådan vejledning er imidlertid blevet opgivet til fordel for denne bekendtgørelse, der som nævnt ovenfor ikke omfatter skydebaner, der ligger i øvelsesterrænerne.

På den baggrund har Miljøstyrelsen efter aftale med Forsvaret besluttet, at skydebaner beliggende i type 2- og 3 områder skal miljøgodkendes efter følgende retningslinjer:

Miljøgodkendelsen af skydebaner beliggende i type 2- og 3-områder skal ske med udgangspunkt i de vejledende retningslinjer for støjniveau og tilladt skydetid i Miljøstyrelsens vejledning nr. 1/1995 om skydebaner, kapitel 5.

Det karakteristiske for disse skydebaner er imidlertid, at de er beliggende i øvelsesområder, hvor der i overensstemmelse med Miljø- og energiministeriets bekendtgørelse nr. 1057 af 14. december 1998 om støjregulering af forsvarets øvelsespladser og skyde- og øvelsesterræner kan forekomme støjende militære aktiviteter udover de i skydebanevejledningen tilladte anvendelsestidspunkter. Da det i støjmæssig henseende, jf. bestemmelserne i bekendtgørelsens § 5 stk. 5, er hensigtsmæssigt i videst muligt omfang at samle aktiviteterne, bør der derfor i skydebanens godkendelse fastsættes vilkår om,

1. at såfremt der ikke foregår en faktisk anvendelse af det omkringliggende øvelsesområde, kan den pågældende skydebane kun anvendes i det omfang, retningslinjerne for anvendelsestider i skydebanevejledningen giver mulighed herfor, og
2. at skydebanen herudover frit må anvendes i det omfang banen anvendes som led i en samlet skyde- /øvelsesaktivitet i det pågældende øvelsesområde.

Den i miljøgodkendelsen tilladte skydetid fastsættes derfor ud fra skydebanevejledningens principper som beskrevet i vejledningens kapitel 5. Herudover vil skydebanen kunne anvendes i de perioder, hvor forsvaret anvender de pågældende øvelsesområder. I det omfang kravet om skydebanens funktion som delaktivitet af en således planlagt samlet skyde- og øvelsesaktivitet er opfyldt, er det med andre ord den planlagte aktivitet for øvelsesområdet, der fastsætter de tidsmæssige rammer for den omhandlede skydebane.

Disse retningslinjer supplerer Miljøstyrelsens vejledning nr. 1/1995 om skydebaner.